

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.2563

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ZERO TOLERANCE

กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์/โทรสาร : 0-4323-9224

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๓

ตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) เพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ให้ความร่วมมือ และเข้าร่วมการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นประสบความสำเร็จ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นจึงจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน เป้าหมาย และประโยชน์ของการจัดทำแผน

ส่วนที่ ๒ โครงการ / กิจกรรม / มาตรการ และจำนวนงบประมาณที่ดำเนินการ

ส่วนที่ ๓ รายละเอียดโครงการ / กิจกรรม / มาตรการตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในส่วนของการต่อต้านการทุจริตเป็นรูปธรรม บรรลุวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” และพันธกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งกำหนดว่า “อบจ.ขอนแก่น ใสสะอาด” ต่อไป

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายพงษ์ศักดิ์ คีรวันิชกุลพงษ์)
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ ๑

บทนำ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติพี่น้องและพวกพ้อง การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการถือเป็นปรากฏการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศ ซึ่งหลายคนอาจจะมองว่าไม่สำคัญ เพราะอาจคิดว่าไม่ใช่ปัญหาของตนเอง และเป็นเรื่องที่ไกลตัว แต่หากพิจารณาแล้วจะพบว่า ปัญหาการคอร์รัปชันเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของประชาชนอย่างมาก เป็นปัญหาหลักสำคัญของชาติที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้านและนับวันจะขยายตัวไปอย่างรวดเร็วเป็นวงกว้างมากขึ้นรวมทั้งมีความสลับซับซ้อนจนยากแก่การปราบปรามให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทยได้โดยง่าย ด้วยเหตุผลสำคัญที่ทำให้ปัญหาการทุจริตยังมีได้ลดน้อยลงไปขณะนี้ เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ยังมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็นอุปสรรคในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อาทิเช่น ค่านิยมในการบริโภคราคาแพงสบาย ยกย่องคนที่มีฐานะดีและวัฒนธรรมระบบอุปถัมภ์ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน เป็นผลให้เกิดความเสื่อมของค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยประกอบกับปัญหาความล่าช้าและความโปร่งใสในการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการละเลยการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่างๆ ที่เคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่เรื้อรังสะสมมานาน เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริตเป็นอย่างมาก มีลักษณะเป็นวัฏจักรและเครือข่ายที่เกิดขึ้นในทุกระดับอย่างเป็นระบบ มีรูปแบบการทุจริตที่แตกต่างและหลากหลาย เป็นต้นว่า การขัดกันของผลประโยชน์ (Conflicts of interest) การทุจริตเชิงนโยบาย (Corruption by public policy) การทุจริตต่ออำนาจหน้าที่ราชการ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้าง การจัดหาพัสดุ การขอยกย่องงบประมาณให้อยู่ในอำนาจการตัดสินใจของผู้บริหารคนเดียว รวมถึงการรวมกลุ่มและสมยอมกันในเรื่องของราคา ล้วนแล้วแต่มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องชี้แนะแนวทางให้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกองค์กรทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เป็นรูปธรรมร่วมกัน ปลุกฝังค่านิยมที่สร้างสรรค์ มีกลไกหรือเครื่องมือที่จะควบคุมให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ จะต้องส่งเสริมและสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น โดยให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ด้วยการสร้างระบบการป้องกันและควบคุมการปฏิบัติงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ สอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาลด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยให้ทุกส่วนราชการเร่งส่งเสริมการป้องกันปราบปรามและมีการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ประกอบกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ พ.ศ.๒๕๕๒ ข้อ ๒ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติราชการตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ละเว้นการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติหน้าที่เกินเลยจากที่กฎหมายกำหนด

จากสถานการณ์ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันยังไม่ได้รับการรายงานจากส่วนราชการภายในและโรงเรียนในสังกัดอย่างชัดเจน ประกอบกับการรวบรวมข้อมูลเพื่อการดำเนินงานจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๔ ปี เป็นเรื่องนวัตกรรมใหม่ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริตมิชอบในองค์กรจะได้รวบรวมเพื่อทบทวนปรับปรุงและเพิ่มเติมให้สอดคล้องในแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ๔ มิติ ครั้งต่อไป ในส่วนลักษณะการวิเคราะห์สำหรับแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ฉบับนี้ ขอเสนอบทวิเคราะห์ทางด้านเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีในสภาพความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดปัญหาการทุจริตภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป ดังนี้

๑. ทฤษฎีพื้นฐานการคอร์รัปชัน (Basic theories)

The Common-Pool หรือแปลเป็นภาษาไทยว่า “ทฤษฎีแย่งชิง” ทฤษฎีนี้เป็นการพิจารณาทรัพยากรส่วนรวม กล่าวคือ การปกครองท้องถิ่นเป็นการเอาทรัพยากรส่วนรวมกันแล้วกลายเป็นของส่วนรวม คือ เงินภาษีและรายได้ของท้องถิ่น ซึ่งเรียกว่า “เงินร่วม” (The Common-Pool) เป็นเงินของทุกคนในท้องถิ่น ผู้บริหารจะเป็นคนในท้องถิ่นซึ่งได้รับความไว้วางใจจากคนในท้องถิ่นให้บริหารเงินนั้น ซึ่งคือ เงินของประชาชน หากไม่มีกฎกติกาที่ชัดเจนในการเอาเงินไปใช้จะทำให้เกิด การแย่งกัน ทำให้เงินไม่พอ ซึ่งท้องถิ่นต้องหาเงินมาเพิ่มโดยการกู้ การแย่งชิงกันจึงทำให้เกิดการขาดวินัย เป็นการคอร์รัปชันเชิงนโยบาย เรียกว่า “คอร์รัปชันใหญ่”

๑.๑ ปัจจัยผลักดัน

- ประชาชนไม่สนใจควบคุมตรวจสอบนักการเมือง หากประชาชนไม่สนใจนักการเมือง นักการเมืองจะหักหลังชาวบ้านได้ทุกครั้ง นักการเมืองดีๆ เมื่อเข้าไปมีอำนาจแล้วแต่ประชาชนไม่สนใจก็จะกลายเป็นคนกระทำการทุจริตได้เช่นกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบจากประชาชน

- สภาวະที่รัฐ (อปท) ถูกยึดกุมอำนาจโดยกลุ่มผลประโยชน์ เป็นสภาวະทางการเมืองที่อำนาจของรัฐถูกคนกลุ่มหนึ่งเข้ามายึดอำนาจ โดยมาจากกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่นนั้น มีนายกท้องถิ่นมาจากกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในท้องถิ่น เมื่อกลุ่มผลประโยชน์สามารถเข้ามาสู่ระบบการเมืองได้แล้ว กลุ่มผลประโยชน์อื่นๆ จะสามารถมีอิทธิพลเหนือท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อประชาชนสูงมาก

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้ามากุมอำนาจ เรียกว่า “ทฤษฎีอำมาตย์” กล่าวคือ เป็นสภาวະที่อำนาจการเมืองอยู่ในมือข้าราชการประจำ เช่น ข้าราชการเขียนกฎหมายหรือกำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่ข้าราชการประจำ การกระทำเช่นนี้เป็นการทำเพื่อข้าราชการไม่ใช่ทำเพื่อประชาชน

จะเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวทำให้เกิดการคอร์รัปชันโดยมิชอบ ซึ่งโดยธรรมชาติของการปกครองระบอบประชาธิปไตย การคอร์รัปชันจะอยู่ใน DNA ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ สาเหตุมาจากเงินที่ใช้ไม่ได้เป็นของผู้ที่ใช้อำนาจ จึงอยากใช้เงินที่มีอยู่ เพราะเงินนั้นไม่ใช่ของตนเอง

๑.๒ ความหมายของการทุจริต

“ทุจริต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความประพฤติชั่ว โกง ไม่ซื่อสัตย์

“โดยทุจริต” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ” เป็นเรื่องของการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้อำนาจกระทำการต่างๆ แทนรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นผู้รักษาประโยชน์ร่วมกันของมหาชน อำนาจเหล่านี้ไม่ได้ผูกติดกับตัวบุคคล แต่มาจากสถานภาพการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นกลไกในการดำเนินงานเพื่อส่วนรวม ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ญาติพี่น้อง พรรคพวก หรือเห็นแก่ความมั่นคงและสถานภาพที่จะได้รับ หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือราชการ ต้องถือว่าเป็นการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ

“การทุจริตต่อหน้าที่” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ใช้คำว่า การทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แปลคำว่า การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Corruption และเมื่อพิจารณาถึงชื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังใช้คำว่า การทุจริตและเมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษก็มีความหมายตรงกับคำว่า Corruption เช่นกัน

“การคอร์รัปชัน” หมายถึง การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งเจ้าพนักงานเป็นผู้กระทำ เช่น เรียก รับ หรือยอมสินบน หรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต หรือเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น หรือการกระทำความผิดวินัย ในทางกฎหมายถือว่า คอร์รัปชัน หมายถึง การทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งได้แก่การกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และในบางครั้งก็มีการใช้คำว่า การทุจริตคอร์รัปชัน ควบคู่กันไป

การคอร์รัปชันรู้จักกันในภาษาไทยนับตั้งแต่สมัยอยุธยาว่า **“การฉ้อราษฎร์บังหลวง”** โดยแบ่งเป็น **การฉ้อราษฎร์** หมายถึง การกระทำของข้าราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งมักจะเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย ซึ่งฉกฉวยเอาประโยชน์อันไม่สมควรจากประชาชนเพื่อตนเอง โดยอาจใช้วิธีการโกง เบียดบัง ข่มขู่ รีดไถ ขูดรีดค่าธรรมเนียมเกินจริงจากประชาชน เช่น ระบบจ่ายใต้โต๊ะเพื่อให้งานเดิน การโบกให้จอดแล้วต้องจ่าย เป็นต้น การฉ้อราษฎร์จะกระทบต่อประชาชนโดยตรง **การบังหลวง** หมายถึง การกระทำของข้าราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งมักจะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งฉกฉวยเอาทรัพย์สินสมบัติของประเทศชาติมาเป็นของตน โดยใช้อำนาจ ตำแหน่ง และวิธีการที่แยบยล เช่น เบียดบังงบประมาณแผ่นดินจากการประมุลงานโครงการใหญ่ต่างๆ โดยที่ประชาชนหรือผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถรู้ได้ การบังหลวงเป็นการคอร์รัปชันที่ประชาชนไม่รู้สึกรู้สึถึงความเดือดร้อนมากนัก ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงคนกลุ่มนี้ได้เงินอันมิชอบไปเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งนอกจากการฉ้อราษฎร์บังหลวงแล้ว ยังมีพฤติกรรมอีกบางประการที่เข้าข่ายการคอร์รัปชัน อาทิ การกินสินบาทคาดสินบน การให้สินน้ำใจในบางกรณี เป็นต้น การคอร์รัปชันทั้งในระบบการเมืองและระบบราชการเป็นเรื่องที่แก้ไขได้ยาก พฤติกรรมการคอร์รัปชันที่มีได้ลดน้อยลง ทั้งนี้ สาเหตุบางประการสำคัญที่ทำให้การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเป็นไปได้ยากนั้น สืบเนื่องจาก “ค่านิยม” ของสังคมหลายประการที่เป็นอุปสรรค เช่น ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์ ค่านิยมในสังคมรู้จักตัวรอดเป็นยอดดี ค่านิยมในสังคมอำนาจนิยม เป็นต้น

๑.๓ รูปแบบการทุจริต

ลักษณะรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันโดยหลัก แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ระบบส่งส่วย (Syndicate Corruption) มีวิธีการโดย ข้าราชการชั้นผู้น้อยเก็บส่วยหรือภาษีไม่เป็นทางการแล้วรวบรวมที่กองกลาง หลังจากนั้นแจกจ่ายรายได้ส่วยไปยังข้าราชการทั้งระดับสูงและล่างในกรม กอง

๒) กินตามน้ำ การจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Kickbacks) มีวิธีการโดยให้สินบนการจัดซื้อจัดจ้าง

๓) การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้การผูกขาดกิจการบางประเภทที่ต้องได้สัมปทานจากรัฐบาลและเพื่อคงสภาพการผูกขาดนั้นไว้ โดยการจ่ายสินบนเป็นการจ่ายประจำให้ข้าราชการหลายระดับ ในบางกรณีจ่ายทั้งกรม

๔) การคอร์รัปชันการประมูลโครงการ มีวิธีการหลายวิธีการ แต่โจ่งแจ้งที่สุดคือ การฮั้วกันระหว่างกลุ่ม ผู้เสนอประมูล เพื่อควบคุมการประมูลแล้วมีข้อตกลงเวียนกันเป็นผู้ชนะประมูลเป็นคราวๆ ไป ทั้งนี้ โดยรูปแบบแล้วการทุจริตคอร์รัปชันอาจแบ่งได้เป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ ๑ : การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของรัฐบาลเพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ กรณีนี้สามารถเกิดขึ้นได้จากเรื่องที่มีระดับความรุนแรงต่ำ เช่น การจ่ายสินบนให้ตำรวจเมื่อกระทำความผิดกฎจราจร ไปจนถึงเรื่องที่มีระดับความรุนแรงสูง เช่น การจ่ายสินบนเพื่อให้คุ้มครองธุรกิจที่ผิดกฎหมายต่างๆ

รูปแบบที่ ๒ : การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปของสิ่งของและบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน เช่น การออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจ การให้สัมปทาน การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

รูปแบบที่ ๓ : การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรคในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงาน เช่น การสร้างความล่าช้าในการให้บริการเพื่อให้มีการจ่ายค่าน้ำร้อน น้ำชา

โดยสรุปจึงเห็นได้ว่า รูปแบบการคอร์รัปชันรูปแบบที่ ๑ และ ๓ สามารถพบเห็นได้ง่าย กระบวนการและวิธีการไม่ซับซ้อนแต่อย่างใด แต่การคอร์รัปชันในรูปแบบที่ ๒ มักมีการดำเนินการอย่างลับซับซ้อนเป็นเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อสร้างอำนาจในการผูกขาดในกลุ่มธุรกิจ โดยอำนาจในการผูกขาดจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนเกินหรือกำไรที่มากผิดปกติ และกระบวนการในการแสวงหาค่าเช่า (Rent-Seeking) หรือการกระจายผลประโยชน์มักจะเกิดขึ้นพร้อมๆ กันไปด้วย โดยกระบวนการเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันและความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์

รูปแบบการทุจริตที่พบในสังคมไทยมากที่สุด ได้แก่

๑) การรับสินบน ของกำนัล หรือรางวัลต่างๆ

๒) การซื้อขายหรือวิ่งเต้นขอตำแหน่งในวงราชการ

๓) การรับส่วยและการรีดไถประชาชน

๔) การทุจริตเชิงนโยบาย เช่น การทุจริตงบประมาณแผ่นดิน การก่อสร้างโครงการต่างๆ

ของภาครัฐ

๕) การแต่งตั้งโยกย้าย

๖) การทุจริตในเรื่องของเวลา เช่น การทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าประเภทการทุจริตคอร์รัปชันสำหรับคนไทยในปัจจุบันมักจะเป็นเรื่องที่มีขอบข่ายเกี่ยวข้ออยู่เฉพาะด้านข้าราชการประจำ และนักการเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งหากจะพิจารณาว่าการกระทำใดที่จัดอยู่ในประเภทการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมาตรฐานของสังคมไทยเป็นจุดอ้างอิงอาจจะประมวลในเชิงแนวความคิดได้ ดังนี้

๑) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งเจ้าพนักงานเป็นผู้กระทำ เช่น ยอมรับสินบน เรียกรับสินบน หรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต หรือเข้ามามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตน หรือผู้อื่น

๒) ความผิดต่อวินัยราชการ เช่น การใช้เวลาและทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว และใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ

๑.๔ สาเหตุของการทุจริต

มูลเหตุของการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ แบ่งออกเป็น ๘ ประการ ได้แก่

๑) ความเห็นในหลักการเกี่ยวกับสรีระอันเป็นองค์ประกอบของความผิด (Anatomy of Corruption) ได้แก่ โอกาส สิ่งจูงใจ ความเสี่ยงภัย และความประพฤติของตน ผู้จะกระทำความผิดมักจะต้องไตร่ตรองก่อนว่ามีช่องทางหรือโอกาส ตลอดจนมีสิ่งจูงใจคือประโยชน์ กับไม่ต้องเสี่ยงภัยหรือมีการเสี่ยงภัยน้อย แล้วจึงถึงขั้นการตัดสินใจ ซึ่งเป็นเรื่องของความประพฤติ หากปราศจากความซื่อสัตย์สุจริตก็ย่อมจะกระทำการทุจริต

๒) เศรษฐกิจและการครองชีพ หากรายได้ เงินเดือน หรือค่าจ้างไม่เพียงพอ ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐอาจกระทำการทุจริตเพื่อการครองชีพของตนเองและครอบครัวได้

๓) ความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นเหตุให้เกิดช่องว่างในการบริหารงานของรัฐบาล ขาดการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ต่อเนื่อง ขาดการติดตามผล เกิดความหละหลวมในการปกครองบังคับบัญชา ส่งผลกระทบต่อเหตุแวดล้อมกรณีอื่นๆ จนเป็นช่องทางหรือโอกาสให้มีการแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายขึ้นได้โดยง่าย

๔) กรณีแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสดงออกในทางฟุ่มเฟือย รับเลี้ยงดู และการเอาแบบอย่างกันในเรื่องของการบริการของรัฐที่ต้องมีค่าตอบแทนเป็นส่วนตัว เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจวางตัวเป็นกลาง และให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย เพราะความสำนึกในเรื่องของบุญคุณที่รับประโยชน์หรือรับการเลี้ยงดู

๕) การบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ เกิดช่องว่างในการปกครองบังคับบัญชา ทิ่อเกิดความหละหลวมในการปกครองบังคับบัญชา เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดระเบียบวินัย เป็นหนทางนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖) กฎหมายหรือระเบียบมีช่องว่างหรือมีข้อบกพร่องเปิดโอกาสให้ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการได้

๗) การมีตำแหน่งหน้าที่เอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด เพราะมีอำนาจหน้าที่ให้คุณ ให้โทษ อนุมัติ อนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือออกคำสั่งใดๆ อาจเรียกหรือรับประโยชน์เป็นการตอบแทนได้

๘) การตกอยู่ในภาวะแวดล้อมและอิทธิพลของผู้ทุจริตหรือมูลเหตุจูงใจอื่นๆ ทำให้ต้องทุจริต เพราะความเกรงกลัวหรือถูกบังคับ

๑.๕ องค์ประกอบของการทุจริต

องค์ประกอบในการกระทำการทุจริตมีอยู่ ๓ ประการ ซึ่งความสัมพันธ์เกื้อกูลซึ่งกันและกัน หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งก็จะไม่มีการทุจริตเกิดขึ้น ได้แก่ ความไม่ซื่อสัตย์ โอกาสที่เอื้ออำนวย และสิ่งเร้าหรือปัจจัยเร้า

๑) ความไม่ซื่อสัตย์ (Dishonesty) เป็นสภาวะจิตใจหรือเป็นคุณสมบัติหรือทัศนคติที่ยังไม่ได้ลงมือกระทำ เป็นคุณสมบัติของบุคคลที่มีความสำคัญในการผลักดันให้บุคคลกระทำการทุจริต การทุจริตทุกกรณีต้องได้รับการเริ่มต้นที่บุคคลหวังประโยชน์อาจจะเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สินหรือบริวาร ซึ่งแม้จะยังไม่ได้ลงมือกระทำ เพียงแต่คิดและแสดงอาการก็เข้าข่ายแห่งปัจจัยความไม่ซื่อสัตย์แล้ว ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่ประสพอยู่ในระยะเวลาที่พัฒนาความคิด ย่อมมีส่วนกระทบกระเทือนต่อทัศนคติส่วนบุคคลให้เกิดความเคยชินกับสิ่งที่ผิด มองเห็นการกระทำผิดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ตามปกติวิสัยความจำเป็นทางเศรษฐกิจมีส่วนผลักดันให้บุคคลนั้นได้สร้างทัศนคติใหม่แก่ตนเองว่า การกระทำทุจริตไม่น่าเป็นความผิดร้ายแรง ความไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลเป็นสิ่งที่อยู่ในสังคม อย่างน้อยก็เป็นจำนวนหนึ่งที่จะสร้างความเสียหายแก่องค์กรได้

๒) โอกาส (Opportunity) ผู้ที่จะกระทำการทุจริต ย่อมต้องหาโอกาสที่เอื้ออำนวยในการกระทำการทุจริตจากโครงสร้างขององค์กร กระบวนการบริหารและระบบตรวจสอบภายใน ผู้กระทำการทุจริตจะพยายามหาโอกาสโดยเฝ้าสังเกตจุดอ่อนที่เกิดจากนโยบายการบริหาร เมื่อความท้อแท้และความอ่อนแอเกิดขึ้นในองค์กร กระบวนการคัดเลือกบุคคลไม่สามารถคัดเลือกได้อย่างสมบูรณ์ ไม่สามารถตรวจสอบภูมิหลังได้ การรับบุคคลที่มีพฤติกรรมล่อแหลม นอกจากนี้ การบริหารงานบุคคลที่ไม่มีประสิทธิภาพก็เปิดโอกาสแก่ผู้ไม่สุจริตได้เช่นกัน ซึ่งการควบคุมภายในก็เป็นกลไกที่สำคัญ トラバิดที่ไม่สามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพได้ ย่อมเป็นโอกาสแก่ผู้กระทำผิดได้อย่างมาก ผู้ที่เฝ้าหาโอกาสในการกระทำการทุจริตจะเกรงกลัวการตรวจสอบในไม่น้อย การตรวจสอบภายในเป็นทั้งกลไกที่เป็นข้อเท็จจริงและเชิงจิตวิทยาในการลดการทุจริตในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การจูงใจ (Motive) เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้กระทำผิดตัดสินใจในการกระทำการดังกล่าว การกระทำผิดของแต่ละบุคคลมีเหตุจูงใจที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และความจำเป็น ซึ่งสามารถสั่นคลอนความรู้สึกทางศีลธรรมได้ ซึ่งแรงจูงใจอาจเกิดจาก ความทะยานอยากโดยไม่มีที่สิ้นสุด ยกย่องตนเองให้สูงเทียบเท่าบุคคลอื่น ฐานะทางครอบครัว อยากเด่นกว่าคนอื่น และถูกกดดันจากผู้บังคับบัญชา เป็นต้น

๑.๖ ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทุจริต

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริตทั้งในด้านระบบการบริหารราชการและด้านตัวบุคคลของข้าราชการ ประกอบด้วย

๑) การขาดความโปร่งใสและขาดการตรวจสอบ มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ไม่ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดและไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจตามตำแหน่งหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยขาดมาตรการตรวจสอบที่เพียงพอและขาดการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม

๒) การผูกขาด ในกรณีเกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ การได้รับสัมปทานในโครงการต่างๆ ซึ่งบริษัทจะใช้วิธีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓) การได้รับค่าตอบแทนการทำงานที่ไม่เหมาะสม (Low salary)

๔) ความโลภ เนื่องจากความไม่รู้จักพอ แม้จะมีค่าตอบแทนที่สูงและมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีอยู่แล้ว

๕) การขาดคุณธรรม เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดสำนึกในคุณธรรมสำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงาน

องค์ประกอบที่ทำให้ระบบทุจริตคอร์รัปชันมีโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งและดำรงอยู่ในปัจจุบันมีสาเหตุมาจากองค์ประกอบ ดังนี้

๑) ระบบการเมืองและระบบราชการมีเกะกำบังไม่หนาแน่น

๒) ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้าน

๓) ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคม ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมคอร์รัปชัน เช่น ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์

๔) การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งปัจจุบันคนในสังคมยังขาดอุดมการณ์และขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

๑.๗ ผลเสียและผลกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่

ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกมองว่าทุจริต โดยเฉพาะการใช้อำนาจตามตำแหน่งหน้าที่ ได้แก่ อำนาจการปกครอง เช่น อำนาจในการอนุมัติ อนุญาต จะส่งผลดังนี้

๑) ภาพรวมของการกระจายอำนาจ การทุจริตมีส่วนทำให้ลดการกระจายอำนาจลง ซึ่งรัฐจะพยายามไม่ให้อำนาจและถ่ายโอนอำนาจคืนสู่การปกครองส่วนกลาง เนื่องจากเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจในทางมิชอบ ทำให้รัฐพยายามหวั่นรั้งอำนาจไว้

๒) การช่วงชิงบทบาท อำนาจ หน้าที่ จากคู่แข่ง เนื่องจากเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจในทางมิชอบ รัฐเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมในการใช้อำนาจ

๓) การขาดการสนับสนุนจากประชาชน ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีเสียงเรื่องการใช้อำนาจในทางมิชอบ ประชาชนจะไม่สนับสนุนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) การถูกลดโทษจากกระบวนการตรวจสอบ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดถูกตรวจสอบแล้วชีวิตจะมีความสุข แม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้กระทำการทุจริตเอง แต่ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการทุจริตแล้วถูกหน่วยงานต่างๆ ตรวจสอบ ก็จะทำให้ชีวิตของเราไม่มีความสุขเพราะผู้นั้นอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเรานั่นเอง

๒. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างมีความเหมาะสม มีธรรมาภิบาล กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ คือ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

โดยได้กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีอิสระ คล่องตัว มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ความโปร่งใสอยู่ในระดับแนวหน้าของอาเซียน และให้ประชาชนได้รับบริการ ด้านความยุติธรรมด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้เป้าหมายสำคัญของยุทธศาสตร์ดังกล่าว คือ การเพิ่มคะแนน ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้อยู่สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อสิ้นสุดแผนฯ ๑๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ได้กำหนดแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและคอร์รัปชัน จำนวน ๕ หัวข้อ คือ

๑. ปลุกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิธีคิดและกระบวนทัศน์ให้คนมีความตระหนัก มีความรู้เท่าทัน และมีภูมิต้านทานต่อโอกาสและการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน และมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริต ประพฤติมิชอบ

๒. กำหนดกฎเกณฑ์กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน การเข้าถึงข้อมูลให้โปร่งใส ดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบ จับกุม และลงโทษอย่างเคร่งครัดและจริงจัง

๒.๒ กำหนดให้มีมาตรการเสริมในเชิงบวกให้แก่องค์กรหรือหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการที่ดี อาทิ การลดหย่อนภาษี และการประกาศเกียรติคุณ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และเครือข่ายต่าง ๆ สอดส่องเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ต่อด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐและเอกชน

๓.๑ วางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล

๓.๓ พัฒนาระบบตรวจสอบสาธารณะ

๔. ศึกษารูปแบบระบบบริหารจัดการของหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ต่อต้านการทุจริต ให้มีความเป็นอิสระ มีประสิทธิภาพ เป็นที่ศรัทธาของประชาชน มีความสามารถในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์

๔.๑ วางระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรอิสระจากสาธารณชน หรือโดยองค์กรอิสระด้วยตนเอง

๔.๒ จัดให้มีการตั้งเกณฑ์มาตรฐานให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

๕. ส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคเอกชน โดยสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจเข้ามามีบทบาท ในการตรวจสอบการทำงานของภาคเอกชนให้มากขึ้น จัดให้มีรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นกับภาคเอกชน และสนับสนุนเงินอุดหนุน หรือ ลดค่าธรรมเนียม รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการเป็นกรณีพิเศษ

วัตถุประสงค์ : เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ

แนวทางการพัฒนา : ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ และยุติธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งเป็นภูมิคุ้มกันของสังคมไทยให้ครอบคลุมภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน พร้อมทั้งเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต โดยการปลูกฝังให้คนไทยไม่โกงป้องกันการทุจริต ปราบปรามการทุจริต

๒.๓ นโยบายของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) และตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ด้านการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ : ข้อ ๑๐.๕ ให้ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร เปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต การอนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน รวมถึงข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในการประกาศเจตนารมณ์ “ต่อต้านการทุจริต สร้างจิตสำนึกไทย ไม่โกง” เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ให้หน่วยงานรับทราบเกี่ยวกับข้อสั่งการ นโยบาย และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

๒.๔ นโยบายการป้องกันการทุจริตจังหวัดขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่นได้ประกาศ เรื่อง วาระจังหวัดขอนแก่นด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ และมีหนังสือชักชวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐)

- หนังสือ ที่ ขก(บค) ๐๐๑๗.๕/ว ๘๓๑๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการและแนวทางการต่อต้านการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ จังหวัดขอนแก่น

- หนังสือ ที่ ขก(บค) ๐๐๑๗.๕/ว ๑๓๕๘๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ “จังหวัดขอนแก่นใสสะอาด” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

- หนังสือ ที่ ขก(บค) ๐๐๑๗.๕/ว ๑๓๘๑๗ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต

- หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก(บค) ๐๐๑๗.๕/ว ๒๑๔๗๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แจ้งข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในการประกาศเจตนารมณ์ “ต่อต้านการทุจริต สร้างจิตสำนึกไทยไม่โกง”

ทั้งนี้ ให้หน่วยงานรับทราบเกี่ยวกับข้อสั่งการ นโยบาย และมาตรการ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และให้แปลงแผนยุทธศาสตร์ชาติและแปลงมาตรการตามประกาศจังหวัดขอนแก่นจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการขององค์กรนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ถือเป็นนโยบายภารกิจสำคัญเร่งด่วนในการป้องกันการทุจริต

๒.๕ นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งวานิชกพงษ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้แถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งหมดจำนวน ๖ ด้าน ส่วนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตจะอยู่ในนโยบายด้านการพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี คือ เพื่อจะพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง มีระบบบริหารจัดการที่ดี บุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลง และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่างๆ สามารถให้บริการสาธารณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยยึดหลักการธรรมาภิบาล ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ และนวัตกรรมสมัยใหม่ในการปฏิบัติงาน และให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน

๒) พัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการ การเงิน การคลังให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

๓) พัฒนาขีดสมรรถนะของราชการและเจ้าหน้าที่ให้มีคุณภาพสูง มีคุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการและการให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งพัฒนาใน ๔ ด้าน คือ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลง มีส่วนร่วม เก่งและดี

๔) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการชุมชนเข้มแข็งให้เกิดพลังของคนในชุมชน และมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา และร่วมแก้ไขปัญหา

นอกจากนี้ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ได้มอบนโยบายแก่บุคลากรในการประชุมประจำเดือนข้าราชการและพนักงาน อบจ.ขอนแก่น ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ที่มีใจความว่า “เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องยืนหยัด อยู่บนหลักการและเหตุผล ต้องใช้ความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบในการทำงาน อย่าประมาท ถ้าคิดว่าทำถูกแล้วก็ไม่ต้องกลัวอะไร”

๓. มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต

๓.๑ แนวทางการต่อต้านการทุจริต

ประเทศไทยมีกฎหมายหลักเพื่อใช้ในการต่อต้านการทุจริตโดยเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตลอดจนดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นอกจากนี้ ประเทศไทยได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลเพื่อต่อต้านการทุจริต (Corruption) โดยเน้นให้มีการดำเนินการตามแนวทางของธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น

หลักธรรมาภิบาล เป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี มีการปรับวิธีคิด วิธีการบริหารใหม่ โดยมีเจตนารมณ์ให้ทุกคน ทุกฝ่ายร่วมกันคิด ร่วมกันจัดการ ร่วมกันรับผิดชอบ แก้ปัญหาพัฒนาไปสู่ความมั่นคง ความสงบสุข สันติสุข มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล ธรรมาภิบาล จึงตั้งอยู่บนรากฐานของความถูกต้อง ติงาม มั่นคง หรือธรรมาธิปไตย ที่มุ่งให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การบริหารจัดการ ปรับวัฒนธรรมขององค์กรใหม่ โดยทุกภาคส่วนต้องเข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ

- ภาครัฐ ต้องปฏิรูปบทบาทหน้าที่ โครงสร้าง และกระบวนการทำงานให้สามารถบริหารทรัพยากรของสังคม อย่างโปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีสมรรถนะสูง ในการนำบริการของรัฐที่มีคุณภาพไปสู่ประชาชนโดยจะต้องมีการปรับทัศนคติ ค่านิยม และวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทำงานโดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสามารถร่วมทำงานกับภาคประชาชน และภาคเอกชนได้อย่างราบรื่นเป็นมิตร

- ภาคธุรกิจเอกชน ต้องมีการปฏิรูปและกำหนดกติกาในหน่วยงานของภาคธุรกิจเอกชน เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ให้มีกติกาการทำงานที่โปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรมต่อลูกค้า ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและต่อสังคม รวมทั้งมีระบบติดตามตรวจสอบการให้บริการที่มีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล และร่วมทำงานกับภาครัฐและภาคประชาชนได้อย่างราบรื่น เป็นมิตรและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

- ภาคประชาชน ต้องสร้างความตระหนักสำนึกตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคลถึงระดับกลุ่มประชาสังคมในเรื่องของสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสาธารณะ ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม และทางการเมือง เพื่อเป็นพลังของประเทศที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการของการสร้างกลไกการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นและทำนุบำรุงรักษาให้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

เป้าหมายสูงสุดของธรรมาภิบาล คือ การยึดถือประโยชน์สุขและความต้องการของประชาชนเป็นหลัก (Citizen Centric) ดังนั้น ในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และกิจกรรมภาครัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงจำเป็นต้องมีอุดมการณ์มุ่งประโยชน์สาธารณะอย่างเข้มข้น เพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามนโยบายยุทธศาสตร์ และการกิจของรัฐบาลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตนจากการใช้อำนาจรัฐที่ตนเองมีอยู่

๓.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของฝ่ายการเมืองระดับท้องถิ่น

ประกอบด้วย ดังนี้

- ๑) ไม่ใช่พ่อค้า ที่จะมาหากำไร
- ๒) มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ของผู้นำ
- ๓) ผู้อาสาประชาชน อาสามาทำงานให้ประชาชน
- ๔) มีใจ “นักตกเบ็ด”
- ๕) เป็นที่พึ่งของประชาชน
- ๖) มีอำนาจจากประชาชน อำนาจที่มีอยู่นั้นเป็นอำนาจของประชาชน ประชาชนเป็นผู้มอบอำนาจให้

ผู้มอบอำนาจให้

๗) ใช้อำนาจเพื่อสาธารณะ ให้ใช้อำนาจที่ได้จากประชาชนเพื่อจิตสาธารณะ การตัดสินใจทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๘) ใช้อำนาจตามกฎหมาย อำนาจที่ประชาชนให้มาไม่ใช่อำนาจล้นฟ้าว่าจะทำอะไรก็ได้ แต่ต้องใช้อำนาจตามกฎหมายที่กำหนดไว้

๙) ต้อง (ถูก) ตรวจสอบได้

๑๐) บันไดสู่การเมืองระดับชาติ ที่มีคุณค่า ระบบการเมืองในอนาคตจะดีกว่าปัจจุบัน สามารถก้าวสู่การเป็นนักการเมืองระดับชาติได้อย่างภาคภูมิและมีคุณค่าต่อระบบการเมือง ซึ่งมีความเชื่อว่าถ้าสร้างนักการเมืองในระดับท้องถิ่นได้ดีแล้ว ก็จะนำไปสู่การเป็นนักการเมืองระดับชาติที่ดีมีคุณค่าได้เช่นกัน

๓.๓ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของข้าราชการฝ่ายประจำ

๑) ข้าราชการท้องถิ่น คือ ข้าราชการของรัฐ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่ใช่ข้าราชการระดับรอง ข้าราชการประเภทสอง หรือเป็นลูกไล่ แต่ข้าราชการท้องถิ่นคือข้าราชการที่มีศักดิ์ศรีเท่ากับข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีคุณภาพมีศักยภาพเท่ากับข้าราชการส่วนอื่นๆ ดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นย่อมต้องมีความภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นของตนเอง

๒) รักษาผลประโยชน์ของรัฐและสาธารณะ เมื่อเป็นข้าราชการของรัฐ ฐานคติของไทย ข้าราชการ คือ ผู้รับใช้รัฐและรับใช้พระเจ้าแผ่นดิน ดังนั้น เมื่อเป็นข้าราชการของรัฐ ต้องมุ่งรักษาผลประโยชน์ของรัฐแม้ว่าจะสังกัดอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กๆ ก็ตาม

๓) ยึด “กฎ” โดยไม่กลัว “กต” ให้บริหารงานตามระเบียบ กฎ กติกาทุกอย่าง เพราะเมื่อยึดกฎ ปฏิบัติตามกฎหมายแล้วก็ไม่ต้องกลัวว่าจะมีความผิด แต่หากท่าน “กลัวกตโดยไม่มีกฎ” หมายถึงการที่กลัวการกต การบีบบังคับของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ และทำตามคำสั่งของบุคคลเหล่านั้น โดยไม่ยึดกฎไม่ทำตามกฎระเบียบ ย่อมเป็นการกระทำที่ผิด สุดท้ายตนเองจะเป็นผู้เดือดร้อน ถูกตรวจสอบและถูกลงโทษทางวินัยและถูกจับกุมในที่สุด

๔) ปฏิบัติตามฝ่ายการเมืองที่ถูกกฎหมาย กล่าวคือให้ปฏิบัติตามนโยบายของฝ่ายการเมือง อย่างนำเอากฎระเบียบมาเป็นกรอบเป็นข้อห้ามและปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามนโยบายของฝ่ายการเมือง แต่ให้ปฏิบัติตามนโยบายของฝ่ายการเมืองโดยยึดความถูกต้องตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ

๕) ดุลยภาพระหว่าง “นาย” กับ “ความถูกต้อง” ให้สร้างความสมดุลระหว่างนาย (ผู้บังคับบัญชา) และความถูกต้อง เป็นศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยดุลยภาพ

๖) ปฏิเสธการเอาตัวรอดแบบ “ศรีธนญชัย” ให้สร้างความถูกต้องยืนอยู่บนพื้นฐานแห่งกฎและระเบียบ

๗) ไม่สร้างความมั่งคั่งภายใต้ตำแหน่งราชการ การสร้างความมั่งคั่งและความร่ำรวยภายใต้ตำแหน่งหน้าที่ทางราชการเป็นสิ่งไม่ยั่งยืนได้มาแล้วก็ต้องหมดไป ข้าราชการต้องค่อยๆ สั่งสมเก็บหอมรอบริบทีละเล็กทีละน้อย

๘) “ความพอเพียง” ป้องกัน “ความโลภ ความอยาก” ให้ยึดหลักความพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งความพอเพียง เป็นการป้องกันความโลภและความอยากได้ อย่าคิดหาเงินในทางที่มีขอบเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

๙) พร้อมถูกตรวจสอบ ข้าราชการท้องถิ่นต้องพร้อมถูกตรวจสอบจากการใช้อำนาจของตนเอง หากตนเองใช้อำนาจโดยปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ก็ไม่ต้องกลัวการถูกตรวจสอบใดๆ ทั้งสิ้น

๑๐) “ของร้อน” ทำให้ “แก้อ้อร้อน” ของร้อนไม่ดี ไม่ต้องกินของร้อน ให้กินของสบายเย็นๆ

๓.๔ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนและเยาวชน แบ่งออกเป็น

๓.๔.๑ ประชาชน/เยาวชนมีจิตสำนึก/ความตระหนัก เพื่ออะไร

๑) ความเป็นเจ้าของท้องถิ่น เกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของท้องถิ่น ซึ่งการที่ประชาชนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของท้องถิ่นจะต่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานของท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อประชาชนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นประชาชนจะให้ความร่วมมือช่วยกันดูแลท้องถิ่นของตนเอง

๒) ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย การที่ประชาชนมีความตระหนักว่าการทุจริตเป็นเรื่องไม่ดี เป็นคุณสมบัติของการสร้างพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย

๓) การร่วมสร้างวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตย ถ้าประชาชนมีความตระหนักว่าการทุจริตเป็นเรื่องไม่ดี จะก่อให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

๔) การป้องกันรักษาประโยชน์สาธารณะของท้องถิ่น ต้องให้ประชาชนและเยาวชนตระหนักการรักษาผลประโยชน์สาธารณะท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ประชาชนและเยาวชนเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดของตนเองตามมา

๕) สร้างพลังอำนาจของประชาชนและเยาวชน ต้องสร้างพลังของประชาชนให้มากขึ้น

๓.๔.๒ ผลดีที่ประชาชนมีจิตสำนึกและความตระหนัก

๑) การบริหารท้องถิ่นต้องระมัดระวัง ประชาชนจะให้ความสนใจกับผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นต้องระมัดระวังไม่ประมาทในการบริหารงาน ต้องมีความละเอียดรอบคอบ การบริหารงานต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากประชาชนไม่ให้ความสนใจผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะส่งผลทำให้ผู้บริหารท้องถิ่นบริหารงานที่ผิดพลาดได้

๒) ไม่เลือก/เลือกบุคคลที่มีแนวโน้มทุจริต/ไม่ทุจริต ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดปัญหาการทุจริต

๓) ไม่เรียกร้อง/ร้องขอ สิ่งนำไปสู่การทุจริต ประชาชนจะไม่เรียกร้องหรือร้องขอในสิ่งที่ไม่ถูกต้องซึ่งการทุจริตเกิดจากการเรียกร้องหรือร้องขอในสิ่งที่ไม่ถูกต้องเมื่อประชาชนไม่เรียกร้องหรือร้องขอในสิ่งที่ไม่ถูกต้องจึงทำให้ผู้บริหารเกิดความสบายใจในการบริหารงาน ไม่ต้องสรรหาสิ่งต่างๆ ที่ประชาชนร้องขออย่างไม่ถูกต้อง นำไปสู่การทุจริตได้

๔) การใช้อำนาจทางปกครอง เพื่อประโยชน์สาธารณะ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นใช้อำนาจทางการปกครองตามกฎหมายจัดการกับสิ่งที่ประชาชนทำไม่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์สาธารณะประชาชนในท้องถิ่นจะไม่ต่อต้านการกระทำของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะประชาชนเข้าใจว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ต้องจัดการผู้ที่ทำไม่ถูกต้อง

๕) การใช้งบประมาณทุกบาททุกสตางค์เพื่อสาธารณะ ผู้บริหารท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณ ทุกบาททุกสตางค์เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๖) เต็มใจเสียภาษีท้องถิ่น ประชาชนเต็มใจเสียภาษีท้องถิ่น เกิดความรู้สึกว่าภาษีที่เสียไปเกิดประโยชน์ต่อประชาชนเอง

๗) เป็นพลังผลักดันการกระจายอำนาจ ประชาชนจะเป็นผู้เรียกร้อง และผลักดันให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น

๓.๔.๓ ผลดีที่เยาวชนมีจิตสำนึกและความตระหนัก

๑) เป็นการสร้างพลเมืองรุ่นใหม่ ได้พลเมืองรุ่นใหม่ที่จะต้องมาทดแทนรุ่นเก่า
 ๒) ลดคติ “โกงไม่เป็นไร ทำประโยชน์ให้แก่ประชาชน” ลบฐานคติที่ว่า “โกงได้ไม่เป็นไร ทำประโยชน์ให้ประชาชน” หากเยาวชนมีความตระหนักแล้วจะได้ไม่ต้องกลัวว่าจะมีการโกงเกิดขึ้น ซึ่งการโกงในวัยเรียนจะส่งผลทำให้เกิดการโกงในวัยทำงานตามมาด้วย ซึ่งความคิดที่ว่าตนเองทำประโยชน์ได้มากมายโกงเพียงเล็กน้อยไม่เป็นไรเป็นความคิดที่ผิด ต้องพิจารณาว่าการโกงกับการทำประโยชน์เป็นคนละเรื่องกัน

๓) ได้นักการเมืองรุ่นใหม่

๔) สร้างความห่วงใย และผูกพันท้องถิ่น เยาวชนจะเกิดความผูกพันและมีความห่วงใยท้องถิ่น มีความเข้าใจท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นของเยาวชน

๕) เป็นพลังพัฒนาท้องถิ่น

๖) มีทัศนคติที่ดี ต่อการเมืองการปกครองท้องถิ่น

๓.๔.๔ แนวทางการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชน

๑) การบริหารงานจะต้องให้ประชาชนรู้ว่า ทำอะไร ทำที่ไหน ทำอย่างไร
 ๒) ส่งเสริมองค์กรประชาชนหรือกลุ่มประชาชน เช่น กรรมการชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น ส่งเสริมให้มีกลุ่มที่หลากหลายและให้กลุ่มมีความตระหนักต่อการบริหารงานที่โปร่งใสปราศจากการทุจริต

๓) เปิดประตูให้ประชาชนเข้าถึงองค์กรได้ เปิดกว้างให้ประชาชนเข้าถึงการบริหารงานได้ เพื่อให้ฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำทราบว่าการบริหารงานเกิดปัญหาตรงไหน จากเสียงสะท้อนของประชาชน

๔) มีการให้รางวัลหรือสิ่งตอบแทนแก่ประชาชน/กลุ่มประชาชน หรือการให้รางวัลหรือสิ่งตอบแทนเป็นทั้งเงินและมีใช้เงิน เช่น การสนับสนุนงบประมาณในการทำโครงการต่างๆ ของประชาชน

๓.๔.๕ แนวทางการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เยาวชน

๑) ด้านการศึกษาในระบบ/นอกระบบ เช่น การสอดแทรกเนื้อหาการสร้างจิตสำนึกในระบบการศึกษา การจัดทำเป็นหลักสูตรการศึกษา

๒) การสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารท้องถิ่นต้องเป็นผู้สร้างจิตสำนึกและความตระหนัก สร้างความเข้าใจแก่เยาวชนด้วยตนเอง

๓) การสนับสนุนกลุ่มเด็กเยาวชนให้เฝ้าระวังการทุจริต เนื่องจากการทุจริตเกิดขึ้นในทุกภาคทุกหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสนับสนุนในการเฝ้าระวังการทุจริตแก่เด็กและเยาวชน เช่นการสร้างจิตสำนึกโดยการสอดแทรกกิจกรรมความซื่อสัตย์สุจริตในทุกกิจกรรม สอดแทรกความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติตามหลักประชาธิปไตย

จากหลักการเชิงวิชาการต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่าการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ถือเป็นการบูรณาการดำเนินงานภายในองค์กรในการป้องกันการทุจริต เสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ผู้บริหารข้าราชการ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ได้เรียนรู้และปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประพฤติปฏิบัติตนโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนและสร้างภาพลักษณ์ให้เป็น “ข้าราชการท้องถิ่นไทยใสสะอาด” ด้วยเหตุนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จึงได้เล็งเห็นความสำคัญการพัฒนาในมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต รวมถึงการจัดทำบริการสาธารณะภายในจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ตอบสนองเจตนารมณ์ตามนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาการทุจริตทั้งระบบตามที่มีการประกาศเจตนารมณ์ “ต่อต้านการทุจริต สร้างจิตสำนึกไทยไม่โกง” และข้าราชการที่ดีต้อง “How to do” ให้มีรูปธรรมอย่างยั่งยืน ตลอดจนนโยบายแห่งรัฐในพื้นที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรการและแนวทางในการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นการรณรงค์และขยายแนวคิดในการบริหารงานด้วยความโปร่งใสให้มีความ เข้มแข็งในการบริหารราชการยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตขององค์กร และตระหนักถึงปัญหาการทุจริตที่ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรง ให้แก่ คณะผู้บริหารหรือข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาชนในท้องถิ่น และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันปัจจัยเสี่ยงให้กับองค์กร เสริมสร้างทัศนคติค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตเพื่อให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

หลักการและเหตุผล

อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาการทุจริตส่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อความมั่นคงแห่งรัฐ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชน อีกทั้งยังเป็นสาเหตุของปัญหาสังคมต่างๆ ที่ต่อเนื่องตามมาก่อให้เกิดสถานะการถดถอยของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจปัญหาสังคมที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพราะขาดปัจจัยในการแก้ปัญหา การเกิดปัญหาการเลือกปฏิบัติและให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลที่เอื้อผลประโยชน์ในภาครัฐ นอกจากนี้ การทุจริตยังถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมอันเป็นปฏิปักษ์ต่อหลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หลักนิติรัฐ และหลักนิติธรรมอันเป็นหลักสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๕ ไปสู่การแผนการปฏิบัติ และปัจจุบันแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้มีการพิจารณาทบทวนในระยะเวลาที่ ๒ แล้ว (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) โดยมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ร่วมกับองค์กรตาม

รัฐธรรมนูญ เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของรัฐบาลด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของภาครัฐ เสริมสร้างให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมและวัฒนธรรมสุจริตในหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืน โดยรัฐบาลกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามนโยบายขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) และมีการประชุมสัมมนาเพื่อให้รับทราบในมาตรการและข้อสั่งการต่างๆ ศึกษาทำความเข้าใจและพิจารณาดำเนินการแปลงมาตรการแนวทางมาสู่การปฏิบัติขององค์กร

จังหวัดขอนแก่น ได้นำข้อสั่งการและนโยบายของนายกรัฐมนตรีในการขับเคลื่อนการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการทุจริต รวมถึงมาตรการและแนวทางต่อต้านการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ควบคู่กับการบริหารจัดการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประเพณีมิชอบของเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น และจัดทำประกาศจังหวัดขอนแก่น ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง วาระจังหวัดขอนแก่นด้านการป้องกันการทุจริตและประเพณีมิชอบในภาครัฐ และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตจังหวัดขอนแก่น ตามคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๑๐๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

ปัจจุบัน การดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตได้ขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้อยู่ ฉบับที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมในพันธกิจของการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ซึ่งมีเป้าหมายการปฏิรูปกระบวนการดำเนินการจากเดิม ไปสู่การทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบโดยเริ่มจากการวางรากฐานด้านความคิดของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำการทุจริตแล้ว จะต้องไม่ทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ประชาชนต้องก้าวข้ามค่านิยมอุปถัมภ์และความเพิกเฉยต่อการทุจริตมิชอบ เจตจำนงทางการเมือง ของประชาชนที่ต้องการสร้างชาติที่สะอาดปราศจากการทุจริต จะต้องได้รับการสานต่อจากฝ่ายการเมืองและ เจ้าหน้าที่รัฐ การขับเคลื่อนนโยบายที่มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต้องเป็นที่ได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นจากประชาชนว่าจะสามารถเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและของประชาชนอย่างรวดเร็ว เป็นธรรมและเท่าเทียม ทั้งนี้เพื่อยกระดับมาตรฐานจริยธรรม คุณธรรม และความโปร่งใสของประเทศไทยในทุกมิติให้มีมาตรฐานตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้าน การทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention against Corruption : UNCAC) ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” มีวัตถุประสงค์หลัก ๕ ข้อดังนี้

๑. สังคมมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง
๒. เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งต้านการทุจริตในทุกภาคส่วน
๓. การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรม กลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล
๔. การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และได้รับความร่วมมือ จากประชาชน
๕. ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยมีค่าคะแนน ในระดับที่สูงขึ้น

ในการจะบรรลุวัตถุประสงค์และเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และการที่ระดับคะแนนจะสูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่และประชาชนต้องมีพฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพฤติมิชอบโดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions

Index : CPI)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับข้อสั่งการและนโยบายในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดย ที่ผ่านมามีได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันการทุจริตที่สำคัญ ประกอบด้วย

(๑) โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and transparency assessment: ITA) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ท.

(๒) โครงการสัมมนา “การมีส่วนร่วมของ อบท.ขอนแก่น ในการป้องกันการทุจริต” โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๒๒๕ แห่ง วัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

(๓) บันทึกตกลงความร่วมมือต่อต้านการทุจริตระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เทศบาลนครขอนแก่น หอการค้าจังหวัดขอนแก่น สมาอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น สภาทนายความจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขตพื้นที่ ๔

(๔) การประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เรื่อง มาตรการและแนวทางการต่อต้านการทุจริต องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประกาศ ณ วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ทุกส่วนราชการในสังกัดได้ยึดถือและปฏิบัติ

(๕) ส่งผลงานสมัครเข้ารับคัดเลือกรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริตประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ของสำนักงาน ป.ป.ช. วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ได้รับการประกาศผลการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๕๙ และเข้าร่วมพิธีรับมอบรางวัล เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ ณ ห้องนันทบุรี ๑ ชั้น ๓ อาคาร ๔ สำนักงาน ป.ป.ช. ถนนนันทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

(๖) ร่วมจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระหว่างมูลนิธิเครือข่ายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย (อบจ.ทั้ง ๗๖ แห่ง) ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๙ ของสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ ห้องคอนเวนชั่น โรงแรมแอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมเป็นภาคีเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งประสานแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแผ่นดินที่มีหลักธรรมาภิบาล สุจริตและโปร่งใส

(๗) จัดทำประกาศเจตจำนงการบริหารงานด้วยความสุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เพื่อเป็นมาตรฐานแนวทางปฏิบัติ

(๘) จัดโครงการอบรม “การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ในการป้องกันการทุจริต” เพื่อสร้างค่านิยมและจิตสำนึกให้แก่ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น ในการปฏิบัติงานตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างความเข้มแข็งในการป้องกันการทุจริตในองค์กร

(๙) ประกาศใช้มาตรการภายในต่างๆ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในองค์กร ได้แก่

- มาตรการในการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
- มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม
- มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
- มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- มาตรการป้องกันการรับสินบนของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
- มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

ทั้งนี้ การดำเนินโครงการ กิจกรรม และกำหนดมาตรการต่างๆ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ในการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) เพื่อนำไปสู่การสร้างความร่วมมือและปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานมีระบบการดำเนินงานโปร่งใส มีความรับผิดชอบ เจ้าหน้าที่มีการยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งครัดเพื่อยกระดับการดำเนินงาน และเป็นมาตรฐานเสริมสร้างพัฒนาระดับคุณธรรมความโปร่งใสของหน่วยงานอันจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ขององค์กรที่มีธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

(๑) เพื่อเสริมสร้างผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล ประพฤติตนและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้องตามกฎหมาย มีจิตสำนึกในการให้บริการต่อหน่วยงานและประชาชนผู้รับบริการ

(๒) เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องเกี่ยวกับมาตรการและแนวทางต่อต้านการทุจริต และนโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

(๓) เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทาง ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านการป้องกันการทุจริตเป็นสำคัญ

(๔) เพื่อสร้างแนวร่วมและเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนในการป้องกันพฤติกรรมทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๕) เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และยกระดับมาตรฐานในการป้องกันการทุจริตไปสู่หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นภายในจังหวัดขอนแก่น

เป้าหมาย

(๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตรการ จริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๒) เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ

(๓) โครงการ/กิจกรรม/มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณะและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

(๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น บรรลุวัตถุประสงค์ในแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

ประโยชน์ของการจัดทำแผน

(๑) ทำให้ทราบทิศทางการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันการทุจริตพร้อมแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ให้การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของทุกส่วนราชการในสังกัดสามารถดำเนินการตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการของตน

(๒) ทำให้ทราบจุดอ่อน จุดเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริต ตลอดจนการคิดค้นแนวทางในการแก้ไขการป้องกันทุจริต และเป็นการเสริมสร้างมาตรการดำเนินงานให้เกิดระบบคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

(๓) เกิดเป็นค่านิยมที่ดีและการมีส่วนร่วมของบุคลากรและภาคสังคม ประชาชนในการป้องกันการทุจริต เกิดแนวร่วมและขยายไปยังภาคส่วนต่างๆ เพื่อเป็นเครือข่ายในการป้องกันการทุจริต ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่รวมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจรวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

(๔) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากร เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยม และอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวัน

(๕) สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต ช่วยเป็นเกาะป้องกันสำหรับองค์กรให้เกิดมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๒

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๓

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
๑. การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการเมืองฝ่ายสภาท้องถิ่นและฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑) โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานของสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒,๐๐๐,๐๐๐	กองกิจการสภา
		(๒) โครงการส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของชุมชน	๖๕,๐๐๐	สำนักงานการศึกษา
		(๓) กิจกรรมการประชุมระหว่างคณะผู้บริหารข้าราชการ และพนักงานจ้าง สำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	-	"
		(๔) กิจกรรมการประชุม ข้าราชการ ผู้บริหารการศึกษาและ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น	-	"
		(๕) โครงการสัมมนาเครือข่ายช่างท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น	๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานช่าง
		(๖) โครงการอบรมพนักงานขับเครื่องจักรกล	-	"
		(๗) กิจกรรมประเมินผลงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น	๑๐๐,๐๐๐	กองการเจ้าหน้าที่
		(๘) มาตรการจัดทำคำสั่งมอบหมายงานในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการภายในสังกัด	-	ทุกส่วนราชการ
		(๙) มาตรการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหาร,ข้าราชการ,พนักงาน อบจ.ขอนแก่น	-	กองการเจ้าหน้าที่
		(๑๐) กิจกรรมเสริมสร้าง “ค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการ พนักงาน อบจ.”	-	"
		(๑๑) โครงการ “วินัยสำนึก”	-	"
		(๑๒) กิจกรรมแจ้งซักซ้อม/ถ่ายทอดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงาน (จากผู้แทน อบจ. ที่เข้ารับการอบรมหลักสูตร/ข้อมูลต่างๆ)	-	ทุกส่วนราชการ
		(๑๓) กิจกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ อบจ.ขอนแก่น	-	กองการเจ้าหน้าที่
		(๑๔) กิจกรรมการปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานบุคคลเพื่อให้เป็นปัจจุบัน	-	"
		(๑๕) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ/เสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน	-	"
		(๑๖) มาตรการเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อป้องกันการทุจริต	-	"

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
	๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชนทุกภาคส่วนในท้องถิ่น	(๑) โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด (Clinic Center)	๑๐๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๒) โครงการเร่งรัดการจัดเก็บภาษี	๓๕๐,๐๐๐	กองคลัง
		(๓) โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๕๐๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๔) โครงการส่งเสริมอาชีพเศรษฐกิจพอเพียงในเขตอำเภอในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น	๑,๐๐๐,๐๐๐	"
		(๕) โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนตามแนวทางพระราชดำริของ ร.๙	๔๐๐,๐๐๐	"
		(๖) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “สร้างจิตสำนึกปกป้องสถาบันและสร้างความปลอดภัยของสมานฉันท์ของคนในชาติ”	๒,๐๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
		(๗) โครงการ ๑ อำเภอ ๑ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	๕๐๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๘) โครงการก่อสร้างหรือปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส	๖๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
		(๙) โครงการ อบจ.ขอนแก่น ออกหน่วยบริการประชาชนเคลื่อนที่ประจำปีงบประมาณ	๓๐๐,๐๐๐	"
		(๑๐) กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลค่านิยมการป้องกันการทุจริตผ่านเว็บไซต์ อบจ.ขอนแก่น	-	กองการเจ้าหน้าที่
	๑.๓ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่เด็กและเยาวชน	(๑) โครงการอบรมเยาวชนมุสลิม คริสต์ หรือพุทธ	๖๐๐,๐๐๐	สำนักการศึกษา
		(๒) โครงการกิจกรรมเทิดพระเกียรติ กิจกรรม TO BE NUMBER ONE และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	๑๐๐,๐๐๐	"
		(๓) โครงการค่าตอบแทนนักเรียนนักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน	๓๐๐,๐๐๐	"
		(๔) กิจกรรมงานวันเยาวชนแห่งชาติ	๑๐๐,๐๐๐	"
		(๕) กิจกรรมตามแนวทางในการปรับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนตามค่านิยมหลัก ๑๒ประการ	-	"
		(๖) โครงการส่งเสริมผู้นำเยาวชนพัฒนาท้องถิ่น	๑๐๐,๐๐๐	"
		(๗) โครงการส่งเสริม-บ่มเพาะวัฒนธรรมบวรวิถีอีสานตามหลักพุทธธรรม (อบรมแกนนำวิถีพุทธ)	๓๐๐,๐๐๐	"
		(๘) โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	๑๐๐,๐๐๐	"
		(๙) กิจกรรมกฎหมายในโรงเรียน และนำหลักสูตรโตไปไม่โกง สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสังกัด อบจ.ขอนแก่น “โตไปไม่โกง”	-	สำนักการศึกษา/ กองการเจ้าหน้าที่
		(๑๐) โครงการคุณธรรมนำชีวิต ๔.๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	"
มิติที่ ๑	รวม	๒๑ โครงการ/ ๑๒ กิจกรรม/ ๓ มาตรการ	๑๐,๗๑๕,๐๐๐	

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
๒.การบริหารราชการเพื่อป้องกันการทุจริต	๒.๑ แสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร	(๑) มาตรการในการประกาศเจตจำนงของ อบจ.ขอนแก่น เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ (๒) มาตรการข้อสั่งการ/มอบนโยบายการบริหารราชการในการประชุมประจำเดือนของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน (ทุกเดือน) (๓) มาตรการดำเนินงานขับเคลื่อนกลไกในการป้องกันการทุจริต อบจ.ขอนแก่น (๔) โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ อบจ.ขอนแก่น (๕) กิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมผู้บริหารและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการทุจริต (๖) การสมัครเข้าร่วม “โครงการ อปท.ดีเด่นด้านการป้องกันการทุจริต ของสำนักงาน ป.ป.ช.” (๗) การเข้าร่วมโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ช./สำนักงาน ป.ป.ท.) (๘) จัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระหว่างมูลนิธิเครือข่ายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน กับ อบจ.ขอนแก่น (ร่วมกับสมาคม อบจ.แห่งประเทศไทย)	- - ๑๐๐,๐๐๐ ๒๐,๐๐๐ - - - -	ทุกส่วนราชการ ทุกส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ ” ” ” ” (ผู้บริหารองค์กร)
	๒.๒ การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	(๑) โครงการประเมินผลงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น (๒) มาตรการดำเนินการสอบ บรรจุ แต่งตั้ง โดยระบบคุณธรรมและโปร่งใส ตรวจสอบได้ (๓) มาตรการการรับโอน-ย้าย ไม่มีค่ากิโลเมตร (มาตรการภายในตามนโยบายผู้บริหาร อบจ.) (๔) โครงการปรับปรุงฐานข้อมูลบุคคลของ อบจ.ขอนแก่น (๕) กิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมสร้างสรรค์ในการทำงาน (๖) มาตรการการเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วยระบบคุณธรรม (๗) กิจกรรมการประชุมภายในเฉพาะผู้บริหาร อบจ.ขอนแก่น (ทุกวันอังคาร/สัปดาห์) เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและสั่งการ	๑๐๐,๐๐๐ - - ๑๐๐,๐๐๐ - - -	กองการเจ้าหน้าที่ ” ” ” ” ทุกส่วนราชการ ทุกส่วนราชการ

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
		(๘) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ คำสั่ง/ประกาศ/ขั้นตอนการดำเนินการสอบบรรจุ แต่งตั้ง รับ-โอน เพื่อคัดเลือกข้าราชการ พนักงาน	-	กองการเจ้าหน้าที่
		(๙) กิจกรรมการเปิดรับข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ในการดำเนินงานของบุคคลกรภายใน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ขององค์กร (สายตรงผู้บริหาร)	-	
		(๑๐) กิจกรรมการควบคุมตรวจสอบภายในในการเบิกจ่ายเงินตามข้อบัญญัติในงบประมาณ	-	หน่วยตรวจสอบฯ
		(๑๑) มาตรการเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการของผู้บริหาร อบจ.ขอนแก่น	-	กองการเจ้าหน้าที่
		(๑๒) กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ปิดประกาศ การประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการกิจของ อบจ.ตามอำนาจหน้าที่	-	สำนักปลัด
		(๑๓) กิจกรรมการเผยแพร่การจัดซื้อจัดจ้างรายโครงการให้สาธารณะชนทราบผ่านทางเว็บไซต์ www.kkpao.go.th	-	สำนักปลัด
		(๑๔) กิจกรรมการรายงานการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดซื้อ-จัดจ้าง /การตอบกระทู้ ความคิดเห็นและคำแนะนำ	-	กองพัสดุ
		(๑๕) กิจกรรมการพัฒนาแผนและกระบวนการจัดหาพัสดุในงบประมาณ	-	กองพัสดุ
		(๑๖) มาตรการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกต/ทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	-	หน่วยตรวจสอบฯ
		(๑๗) กิจกรรมการกำหนดคู่มือในการดำเนินงานภายในของแต่ละส่วนราชการ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง	-	
		(๑๘) มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล ถือปฏิบัติตามระเบียบราชการ	-	กองการเจ้าหน้าที่
		(๑๙) โครงการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาพัฒนา อบจ.ขอนแก่น	๕๐๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๒๐) โครงการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยการมีส่วนร่วมเพื่อความโปร่งใส	๘๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๒๑) มาตรการส่งเสริมความซื่อตรงและโปร่งใสในการบริหารงานพัสดุด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และกิจกรรมดำเนินการในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)	-	กองพัสดุฯ
		(๒๒) โครงการจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินของ อบจ.ขอนแก่น	-	กองพัสดุฯ

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงานรับผิดชอบ)
		(๒๓) มาตรการการควบคุมการใช้และบำรุงรักษารถยนต์ส่วนบุคคลและเครื่องจักรกล (๒๔) มาตรการการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดซื้ออะไหล่ยานพาหนะและเครื่องจักรกล และการจ้างซ่อมบำรุง	- ๕,๒๐๐,๐๐๐	สำนักช่าง "
	๒.๓ มาตรการใช้ดุลยพินิจและใช้อำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	(๑) กิจกรรมการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานบริการสำหรับประชาชนของ อบจ.ขอนแก่น (๑๖ กระบวนงาน) (๒) มาตรการจัดทำแผนภูมิขั้นตอนระยะเวลาดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนผู้รับบริการ (๓) มาตรการลดขั้นตอน ปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการให้บริการประชาชน (๔) กิจกรรมการออกแบบและควบคุมอาคารโดยกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติการดำเนินงานให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ (๕) มาตรการเรื่องการมอบหมาย ออกคำสั่งด้านการพิจารณา อนุญาต อนุมัติ ของผู้บริหาร อบจ. ให้หัวหน้าส่วนราชการ เพื่อความสะดวกรวดเร็วแก่ประชาชน (๖) มาตรการเผยแพร่กระบวนงานในคู่มือการบริการประชาชน ตามพ.ร.บ. การพิจารณาอำนวยความสะดวกฯ ผ่านทางเว็บไซต์ www.kkpao.go.th (๗) มาตรการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมงานด้านบริการรับเรื่อง/เสนอแนะ/ให้คำปรึกษา	- - - - - - -	กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง ทุกส่วนราชการ (ตามคู่มือปชช.) สำนักช่าง ทุกส่วนราชการ (ตามคู่มือปชช.) กองการเจ้าหน้าที่/ สำนักปลัด สำนักปลัด
	๒.๔ การเชิดชูเกียรติแก่หน่วยงาน/บุคคลในการดำเนินกิจการการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับ	(๑) กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษา ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาดีเด่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่น ครูและบุคลากรทางการศึกษาดีเด่น (๒) การคัดเลือกผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาเพื่อรับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ "ครูสุจริต" (๓) โครงการขับเคลื่อนวาระจังหวัดขอนแก่น วาระการปฏิบัติตนเป็น "ข้าราชการที่ดี" (๔) กิจกรรมการส่งเสริมคนดี คนเก่ง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ (๕) กิจกรรมการสร้าง/การส่งเสริม/ค้นหาบุคคลต้นแบบที่ดี (๖) โครงการนักเรียนคนเก่งของโรงเรียนในสังกัด อบจ.ขอนแก่น (๗) กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคลากร	- - - - - ๑๕๐,๐๐๐ -	สำนักการศึกษา " กองการเจ้าหน้าที่ " " สำนักการศึกษา "

	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงานรับผิดชอบ)
	๒.๕ มาตรการจัดการในกรณีได้ทราบ หรือรับแจ้ง หรือตรวจสอบพบการทุจริต	(๑) มาตรการตามประกาศ อบจ.ขอนแก่น เรื่อง มาตรการในการต่อต้านการทุจริตปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๒) มาตรการแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงขั้นตอน และระยะเวลาการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของ อบจ.ขอนแก่น (๓) มาตรการกำหนดช่องทางเพื่อให้ประชาชน ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภายใน อบจ.ขอนแก่น และสามารถร้องเรียนตามช่องทางกำหนด (คู่มืองานบริการสำหรับประชาชน) (๔) แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และแผน อบจ.โป่งใส ป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ (๕) การจัดทำแผนป้องกันการทุจริต อบจ.ขอนแก่น (แผนแม่บท) ตามความร่วมมือของ สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย (๖) มาตรการจัดตั้งจุดรับเรื่องร้องเรียน-ร้องทุกข์ จากพฤติกรรมกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ในสังกัด (๗) กิจกรรมการบูรณาการเพื่อรับเรื่อง ตรวจสอบข้อร้องเรียนพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ อบจ. ผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (๘) โครงการเสริมสร้างวินัยข้าราชการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัด อบจ.ขอนแก่น (๙) โครงการวินัยสัญญา (เสริมสร้างประสิทธิภาพ วินัยข้าราชการ คุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา) (๑๐) มาตรการทางด้านปราบปรามเพื่อเอาผิดกับเจ้าหน้าที่กระผิดวินัยเกี่ยวกับการทุจริต ตาม มติ ครม. (๑๑) กิจกรรมการตรวจ ติดตาม ประเมินผล เกี่ยวกับพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินการสอบสวนทางวินัย และเพิ่มประสิทธิภาพในตัวบุคคล (๑๒) มาตรการในการจัดทำข้อตกลงในการ ปฏิบัติราชการระหว่างผู้บังคับบัญชา กับ ผู้ใต้บังคับบัญชา	- - - - - - - - - - - -	กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด กองการเจ้าหน้าที่ ” ” สำนักปลัด ” กองการเจ้าหน้าที่ ” ” ” ทุกส่วนราชการ
มิติที่ ๒	รวม	๑๓ โครงการ/ ๑๙ กิจกรรม/ ๒๖ มาตรการ	๖,๒๕๐,๐๐๐	

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
๓. การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน	๓.๑ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในช่องทางที่เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้มีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทุกขั้นตอน	(๑) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำ/ทบทวนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดขอนแก่น (๒) มาตรการปรับปรุงศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ อบจ.ขอนแก่น (๓) มาตรการเผยแพร่ข้อมูลสำคัญและหลากหลาย (๔) มาตรการจัดให้มีช่องทางที่ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ อบจ.ขอนแก่น (๕) โครงการสื่อประชาสัมพันธ์ - Facebook เครือข่ายสื่อมวลชน - ช่องทางการรับฟังความคิดเห็นทางเว็บไซต์ (webboard) - จัดให้มีผู้รับฟังความคิดเห็นติดตั้งไว้หน้าสำนักงานและสถานีขนส่งผู้โดยสารทุกแห่ง - มีจุดประชาสัมพันธ์และเจ้าหน้าที่ประจำ (๖) กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูล “คู่มืองานบริการสำหรับประชาชน” ผ่านทางเว็บไซต์ อบจ.ขอนแก่น (๗) กิจกรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การรับบริการรับชำระภาษีออนไลน์ (ผ่านทางเว็บไซต์)	๕๐๐,๐๐๐ - - - -	กองแผนฯ สำนักปลัด ” ” ” กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง
	๓.๒ การรับฟังความคิดเห็น การรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน	(๑) กิจกรรมการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางราชการไว้ให้บริการสำหรับประชาชน (๒) กิจกรรมจัดตั้งศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น (Khon Kaen Clinic Center) (๓) กิจกรรมการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการ/บริการข้อมูลข่าวสารแผนพัฒนาของ อบจ.ขอนแก่น (๔) กิจกรรมการเผยแพร่กระบวนการขั้นตอนการร้องเรียนในคู่มืองานบริการสำหรับประชาชน อบจ.ขอนแก่น (๕) มาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียน กรณีประชาชนร้องเรียนเจ้าหน้าที่ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ (๖) กิจกรรมความร่วมมือทุกส่วนราชการในสังกัด ในการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลการปฏิบัติราชการ (๗) กิจกรรมสนับสนุนช่องทางการร้องเรียนทางเว็บไซต์ www.kkpao.go.th /ช่องทาง Facebook สำนักการช่าง อบจ.ขอนแก่น	- - - - - - -	สำนักปลัด สำนักปลัด/กองแผนฯ กองการเจ้าหน้าที่ กองการเจ้าหน้าที่ หน่วยตรวจสอบ/กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด/สำนักการช่าง ”

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงานรับผิดชอบ)
	๓.๓ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม บริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑) โครงการเปิดเวทีประชาคมและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	๖,๐๐๐,๐๐๐	กองแผนฯ
		(๒) โครงการจัดทำแผนพัฒนา อบจ.ขอนแก่น	๓๐๐,๐๐๐	"
		(๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่น	๓๐๐,๐๐๐	"
		(๔) โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านการพัฒนามาตรฐานการบริการ ด้านการท่องเที่ยวสำหรับแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	๕๐๐,๐๐๐	สำนักปลัด
		(๕) โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านอนุรักษ์ด้านวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม	๕๐๐,๐๐๐	"
		(๖) โครงการท่องเที่ยวโดยชุมชน (อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น)	๙๓๐,๐๐๐	"
		(๗) โครงการซ่อมปะปนิจราจรถนนลาดยางที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบจ.ขอนแก่น โดยวิธี COLD MIX ปะหลุม บ่อ (Pot Hold) ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น	๔,๒๐๐,๐๐๐	สำนักการช่าง
		(๘) มาตรการการประกาศวิธีคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของ อบจ.ขอนแก่น	-	"
มิติที่ ๓	รวม	๙ โครงการ/ ๘ กิจกรรม/ ๕ มาตรการ	๑๓,๒๓๐,๐๐๐	

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
๔. การเสริมสร้างและการปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔.๑ มีการจัดวางระบบและรายงานการควบคุมภายในตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด	(๑) โครงการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ ของโรงเรียนในสังกัด อบจ.ขอนแก่น (๑๙ โรงเรียน) (๒) มาตรการสอบทาน/การควบคุมภายในของหน่วยงานอย่างเหมาะสมเพื่อป้องกันการทุจริต (๓) กิจกรรมการจัดทำและรายงานการจัดทำระบบควบคุมภายใน (๔) กิจกรรมการตรวจติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน	๑๐๐,๐๐๐ - - -	หน่วยตรวจสอบ ” ” ”
	๔.๒ การสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติหรือการบริหารราชการตามช่องทางที่สามารถดำเนินการได้	(๑) โครงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดขอนแก่น (๒) โครงการกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำ โดยเครื่องจักรกล อบจ.ขอนแก่น (๓) โครงการ “คนรุ่นใหม่รู้ทันสาธารณภัย” (๔) กิจกรรมเชิญประชาคมท้องถิ่นเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภา อบจ.ขอนแก่น (๕) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์เปิดเผยให้ประชาชนทราบล่วงหน้าในการดำเนินโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณของ อบจ.ขอนแก่น (๖) มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำกับ ดูแลการบริหารงานบุคคล (๗) กิจกรรมการจัดหาคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างจากตัวแทนชุมชน (๘) กิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบรายรับ รายจ่าย และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบจ.ขอนแก่น (๙) กิจกรรมการอบรมให้ความรู้คณะกรรมการตรวจการจ้าง	๑,๘๐๐,๐๐๐ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ๒๕๐,๐๐๐ - - - - - -	สำนักการช่าง ” ” ” สำนักปลัด/ กองพัสดุฯ กองการเจ้าหน้าที่ กองพัสดุฯ/กอง กิจการสภา กองพัสดุฯ ”
	๔.๓ การส่งเสริมบทบาทการตรวจสอบของสภาท้องถิ่น	(๑) โครงการอบรมและศึกษาดูงานของสมาชิกสภา อบจ.ขอนแก่น (๒) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาท้องถิ่น (๓) กิจกรรมส่งเสริมสมาชิกสภา อบจ.ขอนแก่นให้มีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร (๔) กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภา อบจ.ขอนแก่น	๒,๐๐๐,๐๐๐ - - -	กองกิจการสภา ” ” ”

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ปี ๒๕๖๓ งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ (หน่วยงาน รับผิดชอบ)
	๔.๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และ บูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อต่อต้านการทุจริต	(๑) พัฒนาความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายใน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สังคมในจังหวัด ขอนแก่น (MOU) เพื่อสร้างวัฒนธรรมการ ปฏิบัติงาน (๒) กิจกรรมเครือข่ายภาคประชาชนในการ ดำเนินงานโครงการก่อสร้างพื้นฐาน และสร้าง ความร่วมมือในการป้องกันการทุจริต (๓) การดำเนินโครงการประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency assessment-ITA) (๔) กิจกรรมเข้าร่วมโครงการ กับสำนักงาน ป.ป.ช. อาทิ - โครงการ อปท. ดีเด่นด้านป้องกันการทุจริต - โครงการ อปท. ต้นแบบด้านป้องกันการ ทุจริต - โครงการยกระดับการประกาศเจตจำนงใน การต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร (๕) กิจกรรมบูรณาการเพื่อร่วมรณรงค์ต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชัน	- - - -	ทุกส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ " "
มิติที่ ๔	รวม	๖ โครงการ/ ๑๔ กิจกรรม/ ๒ มาตรการ	๕,๑๕๐,๐๐๐	

